

A hatalom ellenállhatatlan varázsa

Puccskísérletek időszaka

„Oly sok jogról mondtunk le másokért mi,
 Hogy szinte semmihez sincs már jogunk.
 Pártokban sem bizhatsz manapság,
 Cégérük bármi is lehet;
 Átkot vagy áldást szórjanak rád,
 Gyűlöljenek, szeressenek.
 Ghibellin s guelf¹ – sorára várva –
 Elbújik s gyűjti erejét;
 Ki gondol a másik bajára?
 A sajátja is épp elég.
 Aranykapuink zárva állnak,
 Ki csak tud, habzsol, csen magának,
 S nekünk elúszott mindenünk.”²

Úgy tűnik, a történelmi folyamatokban egyes cselekedetek és külső hatások mint a kezdeményezés és haladás nélkülözhetetlen mozgatói és eszközei jelennek meg. Ha a megfelelő időben történnek (ha a politikai akarat nem hozza túl előre vagy nem halogatja a cselekvést), akkor a haladás élére állnak. Ha viszont ezeknek a politikai cselekedeteknek a mozgatói akkor is tevékenyek maradnak, amikor már nincs szükség rájuk, erőlködésük groteszk és káros lesz; visszahúzó erőként hatnak. Eltévedtek a történelemben.

Nem vitás és nem titok, hogy az 1989-es rendszerváltás időszaka előtt az USA titkos szervezetei és tömegkommunikációs eszközei (CIA, a Szabad Európa Rádió magyar nyelvű műsorai, majd utóbb a Soros György magyar származású amerikai tőzsdéspekuláns által létrehozott, de a CIA-val továbbra is szorosán együttműködő civil szervezetek szerteágazó világhálózata) eredményesen támogatták az 1956-os magyar forradalmat és szabadságharcot. A támogatás mindig a

¹ ghibellin és guelf – a középkori Itáliában a guelfek a pápai, a ghibellinek a császári párt hívei voltak. A két párt hagyományos nevével Goethe máskor is szemben álló irányzatokat jelöl.

² J. W. Goethe: Faust. Magyar Helikon, Bp., 1961, II. kötet, 17. o.

kommunista politikai erőszakrendszer szétzúzására irányult. A magyar közvéleménynek 1948 után elege volt a kommunista erőszakrendszerből. Elfogadta az USA által nyújtott szükséges támogatást, és szorosán együttműködött vele. Már 1968-tól kezdve a rendszerváltók kívülről és belülről is döngették a minden tekintetben tehetetlenkedő kommunista rendszer falát. Ez érezhető volt a magyar kisebbség soraiban is.

A szovjet despotizmus gyakorlatának rombolása 1989-től kezdve sikeres volt. A szovjet érdekövezet és életképtelen eszméi jóval túléltek önmagukat, reális volt az eltűnésük lehetősége már 1968-ban. Az, hogy 1989 után minden békés úton történt, arra is utal, hogy a feladat nehezebbnek tűnt, mint valójában volt. Valóban a közakarat taposta el a szovjet falanszterrendszer erőltetését Közép-Európában.

Ma „itt és most” azonban ugyanaz a CIA- és Soros-féle, szellemiségében magát liberális demokráciának valló hozzáállás és a belügyekbe való beavatkozás reakciónak bizonyul, és a haladás szempontjából felesleges és eredménytelen a kisebbségi életben is. Ez a szabadelvű, demokráciának tűnő hozzáállás a kommunista politikai rendszer ledöntésére alkalmas volt, de alkalmatlan a sokszínű polgári társadalmak megtartására, megóvására és továbbfejlesztésére. Nem engedi ezek alapjainak megerősödését, kiteljesedését. A kisebbségi kérdés az USA világbirodalmi törekvéseinek útjában áll. Az USA ellenséges magatartású a politikai és etnikai kisebbségekkel szemben. Az önmagát liberális demokráciának nevezett világnézet és szervezkedés kétszínű, inkább rombol, semmit nem épít, nem fejleszt (a homoszexualitás szabadságán lovagol, és ennek elfogadásából „demokratikus” mércét csinál). A multinacionális (voltaképpen túlnyomórészt WASP és angolszász) világcégek és pénzügyi körök önző ideológiája és titkos

szervezkedése a polgári világ fejletlenebb és gyengébb része ellen irányul. A nemzeti megmaradás és a kis nemzetek létét veszélyezteti.

Ilyen értelemben ma a Szabad Európa Rádió-nak (az európai részlegének az egyik mozgatója a szabadkai Bódis Gábor) kevés köze van a kis népek és nemzeti kisebbségek politikai és eszmei érdekképviseletéhez. A célja: bomlasztani az önszerveződést, zűrzavart kelteni a magyar közgondolkodásban. Ezt teszi Miskolczi József a *Családi Körben* megjelent, prof. dr. Korhecz Tamást imakeretbe foglaló írásában.

Az új, Magyar Mozgalom nevű „civil szervezet” az egyébként is gyenge és erőtlén magyar kulturális autonómia intézményeit nem demokratikus, legális és legitím választások útján akarja továbbfejleszteni, hanem ezek tevékenységét vissza akarja vinni az intézményrendszerből egy állítólagos magyar mozgalomba. Voltaképpen mélyíti a magyar széthúzást és válságot. Miskolczi József, miután egy istenítő, bálványimádó írást adott le prof. dr. Korhecz Tamásról, nagy bátran kijelenti, hogy már egy demokratikusan lebonyolított személycsere is végveszélybe sodorta a Magyar Nemzeti Tanács alapjait, amelyeket senki más, mint prof. dr. Korhecz Tamás rakott le. Nem mondja ki, de érthető: az új elnök egy nemtudomka paprikajancsi (én viszont a szemébe mondom és állítom, hogy az új elnök többet tud a magyar közösség múltjáról és jövőjéről, mint Miskolczi József és én együttvéve). Hajnal Jenő prof. dr. Korhecz Tamás szerint veszélyezteti a Magyar Nemzeti Tanácsnak mint a magyar kulturális autonómia szervének a működését is, és nem csak az általa lángeszűen létrehozott alapjait. Miskolczi József szerint, ha jól értettem, prof. dr. Korhecz Tamás a magyar kisebbségi közösség értelmiségében a legkiválóbb alkotóegység. Sajnos, a hálátlan magyar közösség nem igényli szolgáltatásait. (Vigye el az ördög, mondaná az utca elkeseredett embere: csak egy egyszerű személycsere történt, és hová jutottunk! Ha így van, megérdemeljük a sorsunk.) Hajnal Jenő ellen az a „vád”, hogy az eddigi tisztviselői apparátus egzisztenciáját is veszélyezteti, s ezáltal ellehetetlenül a munka folyamatossága a Magyar Nemzeti Tanácsban; többé azt sem tudjuk, mi történik a magyar nemzeti kisebbség életében.

Miskolczi József a szocializmusban is tehetőséges újságíró volt. Most szeretne eredményesen lamentálni, de nem sikerül neki. Értelmiség-sírató lett belőle?

Kérdezem: nem elhamarkodott ítéletről van szó az interjút készítő és védelem szempontjából? A jogászok általában a jogalkotás területén keresik minden jelenség és dolog értelmét: a nemkívánatos jelenségek nemkívánatos okait irtják. Ez érthető az ő szempontjukból. A valóság azonban egészen más, amibe ők szinte sohasem látnak bele. Szakbarbárok. Ha pedig nem azok, igen sokféle szakember véleményét kellene összegezni abban a jogi aktusban, amelynek előkészítésén dolgoznak mint jogászok és mint politikusok. Erre viszont képtelenek. Kezük alatt minden gyorsan bürokratizálódik. Az összegező tevékenységük helyett az, amivel foglalkoznak, megkövül. Ezt általában észre sem veszik, csak az önhiúság csúcsain mozognak. Még nagyobb butaság már előre keresni a Magyar Nemzeti Tanács esetleges romlásának okait, csak azért, mert egy-két személycsere történt. Talán „még nem gyengült le” annyira ez a magyar kisebbségi közösség, hogy éppen mindenki, még egy prof. dr. Korhecz Tamás is „nélkülözhetetlen” legyen! Van még ebben a közösségben értelmiségi, valamint eszmei és erkölcsi erő! Egy demokratikusan véghezvitt személycsere még kimondottan könnyen képes elviselni, és értelmiségünk sem kerül a padlóra.

Tegyük végre félre a jogászi és lamentáló hangot!

Ne vádaskodjunk azzal, hogy Hajnal Jenő az, aki egzisztenciális bizonytalanságot teremt az MNT-ben. Az egzisztenciális bizonytalanság jelen van az egész szerb társadalomban! A bűnbak nem a miénk!

Egy veszélyes politikai-eszmei szembenállásnak vagyunk szenvedő alanyai. Nem is veszünk benne aktívan részt, de szemtanúi vagyunk. Kiszemmiszettek vagyunk mindannyian. Most nem úgy van, mint a titói rendszerben, ahol mi is részt vettünk saját magunk „megrontásában”. Jelenleg köztünk kevesebb lenne az olyan vezető, akit lekenyereztek, megvásároltak a szerbek. A titói időben mi önként ajánlottuk magunk közül azokat, akik leginkább szolgálalkúek voltak.

A helyzet azonban korántsem jobb, mint volt. Szerbiában a magyar kisebbség annyira kisemmizett, hogy nemcsak a mi kis tolvajaink tűnnek számunkra nagyobbaknak, mint a százával hemzsegő, rablótőkéből meggazdagodott szerb mágánások, hanem azok is, akik bárhol fizetést kapnak. Irigyek vagyunk egy fizetésre is, nem csak a bársonyszékre. Irigyelünk bárkit, aki „közülünk fizetést kap”, holott mi jelöltük a „sine curába”, mi választottuk meg, sőt, még a bizalmunkat is élvezte. Az ilyen „demokráciában” a volt vezető ugyanúgy irigy az új megválasztott vezetőre, mint az állását veszett takarítónő.

Most sokkal könnyebben észrevennénk, ki is közöttünk az, akit a szerbek megvettek vagy megvesztegettek, állással, előjoggal, tőkével (a titói időben ilyen helyzetet lehetetlenség lett volna elképzelni is, hiszen minden vezetőnk, politikai képviselőnk a szerbek javasoltak, s mi mivelhogy „biztosak” voltunk abban, hogy a „legbecsületesebbet” javasolták, megválasztottuk őket).

Én eleve nem a legrosszabbat, hanem a jóakat feltételezem a mostani vezetőinkről. Ez azonban nem jelenti azt, hogy nagyon meg vagyok velük elégedve. (Mércéim nem tangabugyi keskeny mércék, hanem rendkívül magasak a közéleti emberekkel és politikai vezetőkkel szemben. Ez nem csak azt jelenti, és nem korlátozódik arra, hogy „nem lopnak”). Vezetőink közéleti tisztességét és becsületét nem mérjük a tangabugyi szélességével.

Miért gondolja Miskolczi József, hogy ha kevesebb lesz prof. dr. Korhecz Tamás dicsérete és az öndicséret, a dolgok rosszra fordulnak? Miért gondolja Miskolczi József, hogy a magyar közösség félrerakta legnagyobb jogalkotói zsenijét, amikor Korheczet nem választotta újra politikai tisztségre is? (Nosce te ipsum – Ismerd meg önmagad! – semmilyen mérce szerint nem való politikai vezérszerepre!) A dolgoknak megvan az a belső tulajdonságuk és adottságuk, hogy elrendezik önmagukat; van önmozgásuk. Lehetséges, hogy kevesebb lesz a programgyártás és a papírmunka, éppen azért, hogy megfelelő emberek jönnek elő a „semmitől”, de helyette lesz tevékenység, terepjárás.

Egyre világosabbá válik, hogy a liberális demokrata világnézetű személyiségek türelmet-

lenek, és elérkezettnek tartják, hogy a „magyar mozgalom” jelszava alatt megindítsanak a magyar kisebbségi közélet minden területén egy „forradalmi” változást. Ezt a kezdet kezdetén, rögtön személycserékkel képzelik el. Egyes pozíciókban pedig nem a demokratikus úton megválasztott személyeket, hanem ismét önmagukat akarják látni. Ha viszont ez a sorozatos puccskísérlet nem sikerül, egyelőre új „civil szervezeteket” hoznának létre (amelyek majd utóbb, ha kell, kinövik magukat akár politikai párttá is).

1) Félre szeretnék tenni a Magyar Nemzeti Tanács elnökét, valamennyi tagját és a szakszolgálatot.

2) Le akarják váltani a magyar napilap főszerkesztőjét, számos szerkesztőjét és újságíróját.

3) Át akarják szervezni a Vajdasági Magyar Szövetséget úgy, hogy szélnek eresztenek mindenkit, magukat akarják megválasztatni egy rendkívüli kongresszuson, új név – Magyar Mozgalom – alatt.

A hangoskodás és hőzöngés nem más, mint eszmei zűrzavar keltése; utána jön a szervezkedés: a puccskísérletek sorozata. Ha az sem hozza meg a szükséges eredményt, akkor mi jön? Terepjáró kampányolás? Alig hiszem. Az ilyenek szeretik, ha ezt a munkát más végzi el helyettük, ők a fotelből szemlélődnek, és várják az eredményt.

Első benyomásként úgy tűnhet, hogy a magyarországi Új Magyar Köztársaság mozgalom kinyújtott keze alatt szervezkednek. Valójában az egyiket és a másikat is (itt a Délvidéken) nyugati szabadelvű demokraták sugallatára szervezik, hogy megdöntsék a magyarországi, törvényesen megválasztott kormányt, és megszüntessék, „másikkal” cseréljék le az alkotmányos politikai rendszert. Ha műveltségük, erőszakosságuk, cowboy rámenőségük, alattomoságuk lenne a fokmérő a nemzetközi viszonyokban, akkor hozzájuk hasonlítva a megszálló szovjet hadsereg katonatisztjei francia műveltségű úri nevelést kaptak; hozzájuk viszonyítva bárányok. A királycsináló és értelmiségünk igaz képviselője megmentőjének szerepében tetszelgő Miskolczi József nagyon téved, ha problémamegoldó jogászi lángeszek mellett áll ki. Téved, ha abban a hitben ringatja magát, hogy így behízelegheti magát ezek polgári köreiből. Ő is eszköz.

Ezek a lángész jogászok akkor vették észre a bajainkat, amikor már az utca valamennyi embere hangosan jajveszékelt; már mindenki kesergett, amikor ők, a nagy értelmiségiek még mindig fanyalogtak megszólalni. Most, hogy a problémák a fejünkre nőttek, ők is méltóztatnak nagyhangúskodni. Persze, azért tiszteletdíj az legyen! Csodálatosan szeretik az alapítványok igazgatását! (Plus peccat auctor quam actor – tartja a római jog; aki mulaszt, halogat, a felelőssége megkétszereződik.) Az a fő gondjuk, hogyan leplezzék ezt. Mit fog mondani Miskolczi József, ha maga is meggyőződik arról, hogy a Magyar Nemzeti Tanács tevékenységének a színvonala mégsem fog olyan nagyot zuhanni, mint azt prof. dr. Korhecz Tamás és Józsa László feltételezi. Miért gondolja, hogy ezek a zsenik munka nélkül maradnak? Ez ellentmondás; a zsenik nem szoktak munka nélkül maradni. Valamennyinek az új elnök három munkahelyet is felkínált másutt (az MNT-től távolabb). S végül, ő maga, Miskolczi József, a vállalkozó nem tart-e igényt rájuk? Néhányat maga is foglalkoztathatna. Én úgy hiszem, hogy azért fabrikál perkonceptciókat Miskolczi József, mert előre le akarja járítani Hajnal Jenőt és a szórványokból összeállított munkacapatát. (Ez pedig bizony nem okos dolog, még egy általam szeretett és tisztelt Miskolczi József részéről sem.)

Nem várok én csodát az új vezetőségtől az MNT-ben. Rosszabb azonban biztosan nem lesz. Olyan emberek kerültek a vezetőségbe, akik a környezetükből nőttek ki, belegyökereztek a saját valóságukba. Kis közösség vagyunk. A szegénységben, nyomorban nem születnek csodák.

Miskolczi József írásával szinte egyidejűleg „valaki” felbiztatta a Magyar Szó fiatal újságíróit (még az újságírói tapasztalatszerzés felénél tartanak!), hogy tiltakozzanak a sajtószabadság és szólásszabadság hiánya miatt; voltaképpen váltak le a főszerkesztőnő, aki a régi titoista korszak „embere”. A hőzöngés úgy végződött, hogy sikerült „az ifjú titánoknak” száznál alig több támogató aláírást összegyűjteniük.

Mit lehet erre mondani? Azt, hogy a főszerkesztőnő (Varjú Márta) valóban a titói rendszer kedveltje volt. Varjú Márta azonban a szakma mestere is volt. Lehet tőle újságírást tanulni!

Nagyszerű életutat futott be. A Tito-rendszer kiszolgálójától eljutott addig az őszinte újságírói kiállásig, hogy ennek a magyar kisebbségi közönségnek az ügyét kell támogatni. Végre magyar szellemiségű lett a lap.

A napilap átszervezésével egyidejűleg jelentek meg dr. Gubás Jenőnek, az Aracs civil szervezet elnökének és másoknak az írásai arról, hogy a Magyar Szó és a többi hírközlő és tömegkommunikációs eszköz ne legyen többé a szerb állam magyar nyelvű hivatalos lapja és különböző szerb ambíciók és pártok magyarokkal szemben táplált óhajgyűjteménye. A délvidéki (vajdasági) magyarság természetes joga és követelménye – állapítják meg –, hogy a köztudunkat magunk alakítsuk; a magunk közéletében történt eseményekről saját magunk – önállóan – formáljunk közvéleményt; a délvidéki magyarság szellemiségében végre ismét az összmagyarság része legyen – tekintet nélkül a határok általi szétszabdaltságra.

A Magyar Szó így jó, ahogy van, mert most jobb nem lehet. Úgy jó, ahogy elindította új útjára Mirnics Zsuzsa (azzal, hogy lefektette a sémáját) és a páratlanul nagyszerű szervező, igazi polgári demokrata gondolkodású Kókai Péter. Ezen az úton haladhat tovább Varjú Márta. Ha akarna, akkor sem térhetne le róla. Nincs mellékútja. Hagyni kell tehát Varjú Mártát nyugodtan dolgozni. Az „ifjú titánok” pedig szerezzék meg az újságírói tapasztalatok szükséges másik felét is. Nem rossz újságírók. Valamennyiből „lesz valami”, csak ne tanítsák őket karrierista politikusok handabandázásra, tudalékosságra; az újságírókat ne akarják átformálni saját maguk karrierista arculatára. Ha több pénz lesz, több terepjárás lesz. Az igazi, oknyomozó újságírás terepjárás nélkül olyan, mint a kolbász fűszerek nélkül.

Legmeglepőbb számomra dr. Varga László *Mi történik?* című, a Magyar Szóban megjelent írása. Ha valaki tudja, hogy mi „történik”, akkor Varga tudja – ha csak nem játssza meg a „nemtudomkát”.

Bár nem vagyok tagja a VMSZ-nek, én is tudom, hogy mi történik ott. Évekig sakkoztam a megboldogult Csubela Ferencsel. Tudtam, hogy a szerb fasiszták az életére törnek, mert egy usztasa fiának tartják, akin bosszút kell állni (az apja az usztasa kormány idején szakszervezeti

vezető volt). Százszázalékosan biztosan állítom, hogy merénylet áldozata lett. Kasza József országglását figyeltem és végigéltem. Mint szociológus és tanácsadó nagymértékben felelős vagyok azért, hogy Pásztor Istvánt a VMSZ elnökévé választották. Módomban állt ugyanis befolyásolni a VMSZ körüli politikai elitet, hogy támogassa a megválasztását. Utólag kell beismernem, hogy óriásit tévedtem és hibáztam. Egy pártelnöknek sohasem lehet megbocsátani a nepotizmust (mihelyt a hatalomhoz közelebb került, azonnal élt vele). Egy pártelnöknek sohasem lehet megbocsátani, hogy ezzel dicsekszik: „Tudod te azt, hogy milyen magas az én politikai »rejtingem« a szerbeknél?” Vagyis, nem arra büszke, hogy az őt megválasztó magyaroknál milyen magas a politikai renoméja, hanem azoknál, akik előtt térdepelni kell, hogy bővítsék jogainkat. Szégyen! Árulás! Remélem, egyszer megszakad a politikai karrierje. (A polgári közvélemény szerint az, akire köztörvényes bűncselekmény gyanújának árnyéka vetül, egyáltalán meg sem jelenhet semmilyen jelöltek listáján a közéletben; ilyen csak a vajdasági magyarság gyakorlatában volt lehetséges.)

Óvatos vagyok, amikor akár egy elmarasztaló szót is leírok a VMSZ-ről. (Én egy olyan pártban voltam vezetőségi tag, amelynek az elnöke a népnek szó szerint mindennap már a következő napra beígérte az autonómiát. Csúfosan becsaptuk „a népet”, az embereket, most tetszeleghetünk abban, hogy szerephez jutottunk a történelem alakításában; „mi történelmi személyek vagyunk”. A VMSZ nem esett ebbe a hibába, s ez egy kicsit megnyugtatóan hatott rám. De csak ez! Sok minden más viszont igen nyugtalanított továbbra is. Hiszem, az olyan párt, amelynek csak rövid távú céljai vannak (mert a VMSZ-nek megvalósítható hosszú távú célja és programja nincs!), gyorsan a szerencselovagok, könnyű pénzlesők, haszonlesők, karrieristák gyülekezőhelyévé válik. Hemzsegnek körülötte. Ne higgye senki, hogy ezt az egyszerű magyar ember nem tudja!

Az egyszerű ember (nem az utca hordósznoka) nem tudja (de senki más sem), hogyan alakul a világ, Európa, Magyarország, a város, az utcája, s mindenekelőtt a családja és a gyerekei sorsa akár már holnap. Éppen ezért elemi erővel igényli a nemzeti egységet, összetartást. Végte-

re is, igaza van, mert egyedül nem tehet semmit – sem magáért, sem a családjáért. S ebben a nagyon nehéz helyzetben jön egy Miskolczi, egy Korhecz, egy dr. Józsa, két Pásztor (képzeljük el, a vajdasági magyarok jogait apa és fia képviseli a szerb miniszterelnök fogadószobájában; valami nagyon kisiklott a vajdasági magyarok „demokratikus” gyakorlatában), egy dr. Varga, talán egy Maglai is, és ki tudja, még ki, aki a hatalomra pretendál, két kézzel akarja magához ragadni azt – a „fene nagy demokráciában”.

Senki nem akarja megvárni a legális és legitim választások leteltét és az új legális és legitim választások eljövételét!

Most rögtön akarom! Szép kis kisebbségi közösség a miénk is! Dr. Varga László (dr. prof. Korhecz Tamással együtt) nagyon jól tudja, mit csinál. Azt is tudja, miért „csinál” magyar mozgalmat és nem pártot. Mint ismeretes, a szerb hatályos jogszabályok szerint egy új politikai szervezet (párt) létrehozásához 10 000 támogató aláírást szükséges összegyűjteni.

Ha a VM DP vagy a VM DK ma és most akarna létrejönni, össze tudna-e gyűjteni 10 000 aláírást; vagy ennek a felét; vagy ennek a negyedét? Alig hiszem, hogy a tizedét sikerülne.

Össze tudna-e gyűjteni a VMSZ 10 000 aláírást, ha ma és most akarna létrejönni? Ez egy bejáródott szervezet. Számos támogatója, aktivistája van. Sikerülne-e mindenkit mozgósítani a 10 000 aláírásért? Alig hiszem. Ezért a Varga–Korhecz-duó a könnyebb utat választotta, amelyet a Soros-féle gyakorlatból tanult és már ismer. Civil szervezetet hoz létre.

Ezzel az a bajom, hogy az ilyenféle civil szervezet enyhén szólva sohasem építkezik, kezdeményez, mozgósít. Az eddigi gyakorlat éppen azt mutatja, hogy minden országban csak rombolt, zűrzavart keltett, demoralizált. Nem éri be a bírálattal! Ez lehet érdeke valaki másnak, de a magyar kisebbségi közösségnek itt, Szerbiában semmi esetre sem. Ez nem lehet érdeke nemcsak a VMSZ-nek, de a közösségünk azon részének sem, amely nem mindenben ért egyet a VMSZ-szel. Mégiscsak ez az egyetlen politikai szervezetünk, amely képvisel bennünket! A nemzetközi szintén is, ahol lehet tárgyalni. Ilyen értelemben a VMSZ a miénk. Dr. Pásztor István körül már régen elfogyott a levegő (s nem

is akkor, amikor leköpték). A VMSZ körül nem fogyott el és nem is fogyhat el. Netalán ez a dr. Korhecz- és dr. Varga-féle szervezet idegen érdekeket akar kiszolgálni? Milyeneket és kiért? Háborúk vesznek bennünket körül! Netalán dr. Varga László utólag szeretne a VMSZ elnöke is lenni? Ne nevetessen meg. Netalán ki szeretné cserélni a VMSZ egész vezetőségét? Netalán le szeretné váltani az egész magyar választótestületet?

Sok a felvetődő kérdés. Mi az, hogy „magyar mozgalom”? Önmagában semmit sem mond. A szándékok valahol mélyen el vannak rejtve!

Sajnos továbbra is mostohák a körülmények, amelyek meghatározzák a kisebbségi közösségünk összetartó erejét. Vannak már eljegesedett, befagyasztott jogszabályok, de mit érnek, ha a politikai szervezetünk ez ideig – minden jogáskodás ellenére – képtelen ezeket operacionalizálni? Még a rövid távú érdekeinket sem tudjuk hathatós anyaországi támogatás nélkül érvényesíteni. Anyaországi támogatás nélkül nemcsak a kultúránk, oktatásügyünk és tájékoztatási, tömegkommunikációs eszközeink (mindaz, ami a kulturális autonómia magja) halnának el, de a meglevő kevés befolyásunk a szerbiai politikára is eltűnne, mint a füst a levegőben. A jogainkra vonatkozó jogszabályok „jók” – csak bénák, nincs mit szabályozzanak. Ne bűvészkedjenek és ámítsanak bennünket még a saját közösségünk jogásza is. Mivelhogy gyakran ezt teszik, ezzel is mélyítik a válságot.

A jogászi bűvészkedés ne fedje el az igazságot. Hatalmi harc folyik a magyar politikai életben. Újra akarják osztani a hatalmi szerepeket egymás között. Akik átestek a rostán, és kipoptyogtak, vissza akarnak kerülni a politikai közéletbe. Ez azonban egy lépésre sem viszi előre a jogvédelmet és érdekérvényesítést. Ez a kisebbségi közösségünket nem is érdekli, hidegen hagyja. Az újdonsült urakat, most mi hoztuk „úri murizó” helyzetbe. Szégyelljük is ezért magunkat. A „nép” mindig ilyen: az urak kijátsszák. Saját úri érdekeiket mint a mi érdekeinket adják be nekünk jogorvoslatként.

Tagadhatatlan, hogy szervezett puccskísérlés történt és folyik. Ennek leglátványosabb példá-

ja az, ami a Magyar Szóban történt. Azokat az újságírókat, akik végigküzdötték a Milošević-korszakot, és sokan nap mint nap életveszélynek voltak kitéve, olyanokkal akarják félretenni, akiknek fűt-fát ígérnek, manipulálják őket, karrierrel kecsegtetik. Tudják, hogy ezek a kezdő, különben ígéretes tehetségű fiatalok, akik politikai tapasztalattal nem rendelkeznek – mert nem is láthatnak bele a politikai beharcokba és játszmákba –, felelnek meg legjobban a bábjátékhoz. Játszadoznak velük. A fiatalok persze hogy vállalják a „harcot” az állítólagos maradiakkal szemben. Nem is gondolnak az esetleges következményekre. Ha nem sikerül az úri muri, jön a megszégyenítés és szégyenérzet; az önvád, amely akarategyengévé, bátortalanná tesz hosszú időre.

Hol van nagyobb szükség a bátorságra, ha nem az újságírásban? Ezt veszik el a fiataloktól. A jogáskodó urak nagyon meg fognak lepődni azon, hogy nem tudnak mindenkit megigézni. Hajnal Jenő az MNT élén, alig hiszem, hogy hagyni fogja magát megfélemlíteni. Nem lesz könnyű félretenni. A rágalomhadjárattól nem fog megijedni. Nem fog térdre esni és elnézést kérni. Magyarok fogja érezni magát minden pillanatban és helyzetben. Mások túlfűtött politikai ambíciói hidegen hagyják. Teszi a „dolgát”. Hiszem, hogy a szórványból sok segítséget fog kapni. A szórvány őt támogatja. Sajnos kisebbségi sorsban semmi sem történik a legkisebb áldozatok árán. Ellenkezőleg. A felismerésért mindig drágán megfizetünk. A kalandor nyugati hatalmi központok mindig megtalálják a „maguk emberét” köztünk is, és nem csak az anyaországban. Ez elvonja a figyelmet a tevékeny munkáról. Megakadályoz bennünket, hogy nemzetben gondolkodjunk, a magyar nemzettest részeként éljük meg magunkat minden pillanatban és helyzetben. Ha erről megfeledkezünk, nemcsak a lebényt szerbiai jogszabályok áldozatává válunk, hanem magyar nemzetünk segítségére sem leszünk méltók.

Senki sem fog egyedül megszabadulni az elnyomás kínzó érzésétől, csak ha kötődik a magyar kisebbségi közösséghez, mégpedig úgy, ha ezt a magyar nemzettest részének tartja, akkor enyhülhet kínzó érzése a kisebbségi létben.